

Osnovni zadatak prognozno - izveštajne službe je da pravovremeno otkrije, prati, spreči širenje i preporuči mere suzbijanja štetnih organizama na ekonomski najracionalniji i ekološki najpogodniji način.

Savremena poljoprivredna proizvodnja treba da se bazira na integralnoj proizvodnji. Integralna proizvodnja predstavlja sistem zaštite bilja korišćenjem svih raspoloživih metoda suzbijanja štetočina, prouzrokovala bolesti i korova u cilju sprečavanja porasta brojnosti preko koje dolazi do ekonomski značajnih šteta. Ovim sistemom se dozvoljava prisustvo štetočina ali ispod ekonomskog praga štetnosti. Sistem prognozno izveštajne službe je uspostavljen da bi se odredili kritični momenti kada treba obaviti tretiranja protiv prouzrokovala bolesti i štetočina. Preventivnim tretiranjima pre ostvarenja uslova za zarazu od prouzrokovala bolesti, tretiranjima radi suzbijanja štetočina kada se utvrdi kritičan broj štetočina i upotrebom adekvatnih preparata u propisanoj koncentraciji dobija se zdravstveno bezbedna hrana. Zdravstveno bezbedna hrana nije hrana koja nije tretirana pesticidima već hrana koja je tretirana adekvatnim preparatima i koja je zaštićena od prouzrokovala biljnih bolesti i štetočina koje bi mogle da smanje kvalitet proizvoda.

U 2013. godini nastavili smo sa radom u okviru PIS Srbije. U saradnji sa koordinatorom PIS Vojvodina dr Dragicom Janković napravljen je raspored postavljanja alata za praćenje pojave ekonomski štetnih insekata za područja pojedinih Okruga prema strukturi poljoprivredne proizvodnje. Za područje Pomoravskog okruga za praćenje pojave štetnih organizama je predviđeno praćenje štetnih organizama na jabuci, šljivi, breskvi, vinovoj lozi, povrtarskim kulturama (paprika, krompir, paradajz), kukuruzu, zapuštenim zasadima.

Alate koje smo postavili u toku 2013. godine su svetlosne lampe i feromonske klopke.

Svetlosnim lampama se prati pojava, brojnost ulovljenih insekata na bazi dnevnog očitavanja rezultata. Prati se ulov sledećih insekata:

- *Agrotis segetum* –ozima sovica
- *Mamestra brassicae*-kupusna sovica
- *Mamestra oleracea*-povrtna sovica
- *Helicoverpa armigera*- kukuruzna sovica
- *Ostrinia nubilalis*-kukuruzni plamenac
- *Hyphantria cunea*-dudovac

Svetlosne lampe smo postavili na sledećim punktovima:

1. Punkt Striža -15.05.2013.godine

2. Punkt Kočino Selo -21.05.2013.godine

Feromonskim klopka se prati brojnost ulovljenih insekata na bazi dnevnog očitavanja rezultata. Feromonske klopke smo postavili na sledećim punktovima:

1. Punkt Medureč –postavljen 24.04.2013.godine za praćenje štetnih insekata :

Na breskvi :

- *Cydia molesta*-breskvin savijač ,
- *Anarsia lineatella* –breskvin miner

Na šljivi

- *Grafolita funebrana* –šljivin smotavac
- *Cydia molesta*-breskvin savijač

Feromoni su postavljeni u klopka tipa RAG i postavljeno je po 2 klopke za svaki štetni organizam.

2.Punkt Kočino Selo –postavljen je 08.05.2013.godine .Na ovom punktu su praćeni štetni organizmi na povrću i kukuruzu:

Na paradajzu –*Tuta absoluta* - moljac paradajza na dve lokacije u plastenicima

Feromoni su postavljeni u klopka tipa RAG i postavljeno je po 1 klopka po plasteniku.

Na kukuruzu- žičnjaci –postavljeno 21.05.2013.

- *Agriotes lineatus*
- *Agriotes ustulatus*
- *Agriotes obscurus*
- *Agriotes sputator**Agriotes sordidus*

Feromonski su postavljeni u klopka tipa Yf ,a *A. ustulatus* u klopki tipa Varb 3.Očitavanje brojnosti žičnjaka se vrši na svakih sedam dana.

3.Punkt Striža – postavljeno 10.05.2013.godine.Na ovom punktu su praćeni štetni insekti na jabuci ,na povrtarskim kulturama :

Na jabuci:

- *Carpocapsa pomonella*-jabučni savijač
- *Leucoptera scitella*-miner okruglih mina

Feromoni su postavljeni u klopka tipa RAG i postavljeno je po 2 klopke za svaki štetni organizam.

Na krompiru – *Agrotis segetum* –ozima soвица

Na paprici - *Helicoverpa armigera* –pamukova soвица-postavljeno - 31.05.2013

Feromoni su postavljeni u klopka tipa VARL + i postavljena je po 1 klopka za svaki štetni organizam.

4.Punkt Šantarovac –postavljeno 13.05.2013.godine.Na ovom punktu su praćeni insekti:

Na jabuci

- *Carpocapsa pomonella*-jabučni savijać
- *Leucoptera scitella*-miner okruglih mina
- *Lithocolletis blancardella* - miner vrećastih mina

Feromoni su postavljeni u klopka tipa RAG i postavljeno je po 2 klopke za svaki štetni organizam.

5.Punkt Vrba–postavljen 13.05.2013.god. za sledeće insekte:

Na višnji – *Rhagoletis cerasi* –pamukova soвица

Feromoni su postavljeni u klopka tipa RAG i postavljeno je po 2 klopke

6.Punkt Voljavće -Rasadnik postavljen 08.05.2013.god. u vinovoj lozi za praćenje:

Lobesia botrana–groždanog moljca postavljene su dve RAG klopke.

7.Punkt Oparić –postavljen 25.05.2013.god.Praćeni su štetni insekti u klopka tipa RAG po 2 klopke za svaki štetni organizam:

Na šljivi –*Grafolita funebrana* –šljivin smotavac

Na vinovoj lozi –*Lobesia botrana* –groždani moljac

8.Punkt Trnava –postavljen 20.05.2013.god za praćenje *Ceratitis capitata* -voćne mušice u zapuštenom zasadu jabuke.

9.Punkt Jagodina - Ribarski put postavljena je feromonska klopka za *Tuta absoluta* –moljca paradajza ,RAG klopka u plasteniku

Brojnost navedenih štetnih organizama praćena je svakodnevno .Osmatraći na punktovima su poljoprivredni proizvođači kod kojih su postavljeni alati za praćenje štetnih organizama .Koordinator PIS je u prisustvu izvršio ca za PIS i osmatrača postavio klopke i uputio osmatrače kako se vrši očitavanje klopki.Pri prvim očitavanjima koordinator i izvršilac su bili prisutni zajedno sa osmatračima. Svi rezultati očitavanja su unošeni u aplikaciju na Portal PIS .Pored toga na punktovima vršimo vizuelne preglede koji se takođe unose u aplikaciju na Portal

PIS.

07.06.2013.godine

Koordinator PIS PSSS Jagodina

Dipl.ing.Ljiljana Jeremić